

Valvontaosasto
Maatalouskemian yksikköPvm/Datum/Date
18.6.2009Dnro/Dnr/DNr
1626/0405/2009

Tiedote rehualan alkutuotannon toimijoille

Asetus rehualan toiminnanharjoittamisesta - rehualan alkutuotannon toimijat

Maa- ja metsätalousministeriön asetus rehualan toiminnanharjoittamisesta 712/2008 (toiminnanharjoittaja-asetus) astui voimaan 1.12.2008 (<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2008/20080712>) ja korvaa aiemman asetuksen (4/06). Asetuksessa säädetään rehualan toimijan ilmoitus-, tiedonanto- ja kirjanpitovelvollisuudesta sekä hyväksymisestä. Tämä tiedote koskee rehualan alkutuotannon toimijoita. Muille kuin alkutuotannon toimijoille Evira on tiedottanut asetuksen sisällöstä 29.1.2009 (http://www.evira.fi/attachments/kasvintuotanto_ja_rehut/rehut/tiedotteet/tied_2009/tiedote_236_04_05_2009.pdf).

Rehun alkutuotannolla tarkoitetaan maataloustuotantoa (mukaan lukien hevostalous, kalastus ja riistan tarhaus), jonka tuloksena syntyy ainoastaan tuotteita, joihin ei niiden korjuun, keräämisen tai pyydystämisen jälkeen kohdisteta muita toimenpiteitä kuin yksinkertainen fyysinen käsittely.

Rehualan alkutuotannon toimijalla tarkoitetaan toimijaa, joka harjoittaa rehun alkutuotantoa ja siihen liittyviä toimia eli alkutuotteiden kuljetusta, varastointia ja käsittelyä tuotantopaikalla, alkutuotteiden kuljetusta tuotantopaikalta muuhun rehulaitokseen sekä yksinomaan oman tilan tarpeisiin tulevien rehujen sekoittamista, joissa ei käytetä lisäaineita tai niitä sisältäviä esiseoksia, säilörehun lisäaineita lukuun ottamatta (vrt. myöhemmin kohta "rehun valmistus"). Ilmoituksen rehualan alkutuotannon toimijaksi rekisteröitymiseksi tulee tehdä toimijan, joka tuottaa rehua minkä tahansa eläinlajin ruokintaan. Lisäksi ilmoitusvelvollisuus rekisteröintiä varten on toimijalla, joka sekoittaa ja/tai käyttää rehua elintarviketuotantoeläinten ruokintaan.

Rekisteröinti- ja hyväksyntämenettelyt

Rekisteröinti-ilmoitukseen liitettävistä tiedoista säädetään toiminnanharjoittaja-asetuksen 712/2008 pykälässä 4 ja liitteessä I. Rehulain 86/2008 pykälän 18 mukaisesti rehualan alkutuotannon toimijat voivat tehdä ilmoituksen rekisteröintiä varten maatalouden tukihaun yhteydessä (Maatilalomake 101A) tai tulevan eläinten rekisteröintiin sovellettavan lain taikka muun vastaavan lain mukaisessa hakemusmenettelyssä. Viimeksi mainittua menettelyä tullaan soveltamaan hevostaloutta, vesiviljelyä ja riistantarhausta harjoittaviin toimijoihin. Evira tiedottaa tästä asiasta myöhemmin.

Ammattikalastajien, jotka toimittavat kalaa ja/tai kalanperkeitä rehuksi, tulee tehdä ilmoitus rekisteröintiä varten suoraan Eviraan lomakkeella F. Lomaketta F voivat halutessaan käyttää kaikki alkutuotannon toimijat. Lomakkeella voidaan ilmoittaa myös toiminnassa tapahtuneista pysyvistä muutoksista. (http://www.evira.fi/portal/fi/kasvintuotanto_ja_rehut/rehut/lomakkeet/)

Myös ne porotalouden harjoittajat, jotka eivät hae maataloustukia eivätkä tee ilmoitusta rekisteröintiä varten tukihaun yhteydessä, rekisteröityvät suoraan Eviraan. Porotaloutta harjoittavan toimijan puolesta ilmoituksen rekisteröintiä varten voivat tehdä poronhoitolain mukaiset paliskunnat toiminnanharjoittaja-asetuksen pykälän 5 mukaisesti. Paliskunnat voivat käyttää F-lomaketta tai tehdä vapaamuotoisen ilmoituksen, josta käyvät ilmi F-lomakkeen tiedot toimijakohtaisesti.

Ilmoitusvelvollisuus ei koske ns. pientä ja paikallista toimintaa. Ilmoitusvelvollisuutta ei täten ole toimijalla, joka yksinomaan toimittaa korkeintaan kolmen hehtaarin pinta-alalla vuosittain tuottamiensa alkutuotannon tuotteita suoraan paikalliselle maatilalle tai vastaavalle toimijalle siellä käytettäväksi.

Evira julkaisee luetteloja rekisteröidyistä rehualan alkutuotannon toimijoista kotisivuillaan http://www.evira.fi/portal/fi/kasvintuotanto_ ja_rehut/rehut/rehualan_alkutuotannon_toimijat/

Rehualan alkutuotannon toimijan, joka käyttää kalajauhoa, kalajauhoa sisältäviä tiivisteitä, eläinperäistä di- ja trikalsiumfosfaattia, verituotteita ja verijauhoa yksimahaisten elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa tulee rekisteröityä ja/tai hakea hyväksyntää ns. TSE-asetuksen (EY) 999/2001 mukaisesti asiaa koskevalla perustietolomakkeella:

http://www.evira.fi/portal/fi/kasvintuotanto_ ja_rehut/rehut/tietoa_rehualan_toimijoille/viljelijat_ ja_koti_elaintuottajat_rehualan_toimijoina/elainperaisen_valkuaisen_rehukaytto_ ns._tse-asetus_/

Rehualan alkutuotannon toimijan rekisteröitymiseen liittyen on huomioitava, että esimerkiksi maatilalla voi olla alkutuotannon toiminnan ohella toimintaa, joka ei täytä alkutuotannon määritelmää. Jos viljelijä tai kotieläintuottaja käyttää rehun lisäaineita tai esiseoksia omien eläintensä ruokintaan tarkoitetuissa tilalla valmistettavissa rehuseoksissa, kyseessä on rehun valmistus, joka ei ole rehualan alkutuotannon toimintaa. Rekisteröityminen rehun valmistajaksi voidaan tehdä tukihauksen yhteydessä tai lomakkeella F.

http://www.evira.fi/portal/fi/kasvintuotanto_ ja_rehut/rehut/tietoa_rehualan_toimijoille/viljelijat_ ja_koti_elaintuottajat_rehualan_toimijoina/rehun_lisaaineiden_ ja_esiseosten_kaytto/

Jos viljelijä tai kotieläintuottaja harjoittaa jotain muuta rehualan toimintaa kuin alkutuotannon toimintaa tai rehun valmistusta omaan käyttöön, tulee hänen rekisteröityä Eviraan lomakkeella A.

http://www.evira.fi/portal/fi/kasvintuotanto_ ja_rehut/rehut/tietoa_rehualan_toimijoille/viljelijat_ ja_koti_elaintuottajat_rehualan_toimijoina/muu_rehualan_toiminta/

Sisämarkkinakauppa ja maahantuonti

Toiminnanharjoittaja-asetuksen liitteissä 3 ja 4 kuvataan ne erityisen riskialttiit rehut, joiden sisämarkkinatuonnista tai maahantuonnista edellytetään ilmoitusta Eviralle 24 tuntia ennen rehuerän saapumista Suomen alueelle. Näitä rehuja ovat esimerkiksi öljykasvien siemenistä saatavat tuotteet (mm. rypsirouhe) ja viljojen jyvät. Asetuksen pykälissä 9 ja 10 määritellään ilmoituksessa vaadittavat tiedot. Ilmoitus annetaan sitä varten laaditulla Eviran lomakkeella (http://www.evira.fi/portal/fi/kasvintuotanto_ ja_rehut/rehut/lomakkeet/) ja lähetetään sähköpostilla osoitteeseen rehutuonti@evira.fi.

Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske rehualan alkutuotannon toimijaa, joka tuo rehua sisämarkkinoilta ainoastaan omistamiensa tai hallitsemiensa elintarviketuotantoeläinten ruokintaan. Maahantuonnin osalta ilmoitusvelvollisuus kuitenkin koskee myös rehualan alkutuotannon toimijaa.

Tietojen kirjaamista koskevat vaatimukset

Rehualan alkutuotannon toimijan on pidettävä kirjaa soveltuvin osin niistä seikoista, joista säädetään toiminnanharjoittaja-asetuksen liitteessä 8. Lisäksi alkutuotantoon liittyvästä kirjanpidosta säädetään elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 134/2006. Tietojen kirjaamisvelvollisuus liittyy rehukirjanpitoon, koska rehut tulee voida jäljittää rehutketjun kaikissa vaiheissa. Lisäksi tulee pitää kirjaa kasvinsuojeluaineiden ja biosidien käytöstä sekä säilyttää rehuista otettujen näytteiden tutkimustulokset. Kirjanpidon säilytysaika on vähintään viisi vuotta. Ohessa on mallilomake rehukirjanpitoa varten.

http://www.evira.fi/attachments/kasvintuotanto_ ja_rehut/rehut/lomakkeet/rehukirjanpito_lomake.pdf

Liitteen 8 mukaisesti kirjanpito vaatimukseksi riittää myös osto- ja/tai myyntikuittien tai muiden vastaavien tositteiden säilyttäminen sillä edellytyksellä, että niistä käy ilmi rehukirjanpidon edellyttämät asiat.

Ilmoitusvelvollisuus

Rehualan toimijoiden tulee ilmoittaa Eviralle viipymättä, jos raaka-aineissa, tuotteissa tai tuotantotiloissa todetaan salmonellaa. Eviralle tulee ilmoittaa viipymättä myös muista rehujen turvallisuutta koskevista ongelmista tai epäilyistä. Ilmoituksen voi tehdä puhelimitse ja/tai sähköpostilla osoitteeseen rehu.ilmoitukset@evira.fi.

Lisätietoja: Tarja Root puh. 020 77 25221, Sari Vähäniitty puh. 020 77 25235